

Durumluk Optimal Performans Duygu Durum Ölçeği-2

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Durumluk Optimal Performans Duygu Durum Ölçeği-2*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20246>

Özet

Durumluk Optimal Performans Duygu Durum Ölçeği-2 (DOPDDÖ-2), spor ve performans bağlamlarında bireylerin yaşadıkları anlamlı, optimal psikolojik durumu (Akut Deneyimi) ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir uyarlama aracıdır. Ölçek, orijinal Optimal Performans Duygu Durum Ölçeği-2'nin (OPE-2) durumluk versiyonunun Türkçeye çeviri ve uyarlama çalışması sonucunda elde edilmiştir. Toplam 9 alt boyuttan ve 36 maddeden oluşur ve bireyin performans sırasında hissettiği derin konsantrasyon, kontrol ve içsel zevk gibi Akut özelliklerini değerlendirir. Derecelendirme, 5'li Likert tipi bir ölçek kullanılarak yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Optimal Performans, Akut Deneyimi, Spor Psikolojisi, Duygu Durumu, Psikometri, Durumluk Ölçek, Performans Değerlendirmesi.

Yazarlar

F. H. Açıç, E. Çalar, R. C. Eklund, A. Altıntaş, S. Jackson.

Amaç

Durumluk Optimal Performans Duygu Durum Ölçeği-2'nin temel amacı, bireylerin (özellikle sporcuların) bir etkinlik sırasında veya hemen sonrasında deneyimledikleri anlamlı optimal psikolojik durumu ve Akut Deneyimi bileşenlerini güvenilir ve geçerli bir şekilde Türk kültürüne uyarlayarak ölçmektir. Bu ölçek, araştırmacılar ve uygulayıcılar, performans maksimize eden zihinsel durumları tanımlamasına ve bu durumları tetikleyen koşulları anlamasına yardımcı olmayı hedefler.

Ölçek, performansın zirveye ulaştıkları anlarda hissedilen dokuz temel Akut boyutunu yakalamak üzere tasarlanmıştır. Bu sayede, sadece performans sonucunu değil, aynı zamanda o sonuca götüren deneyimsel süreci de değerlendirme imkanı sunar.

Yapı

DOPDDÖ-2, Akut Deneyimi modelinin dokuz temel bileşenini ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, Mihaly Csikszentmihalyi tarafından kavramsallaştırılan ve spor psikolojisi alanına adapte edilen Akut teorisine dayanmaktadır. Ölçek, 9 alt boyutta toplanmış 36 maddeden oluşur ve her bir alt boyut, Akut'un kendine has bir yönünü temsil eder.

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, bireyin zorlu bir görevle başa çıkabilme becerileri arasında denge kurduğu, eylemlerine tamamen odaklandığı ve öz farkındalığını yitirdiği, içsel olarak motive

edici bir duygusal durumu ifade eden **Optimal Performans Duygu Durumudur**.

Geçerlik

Durumluk Optimal Performans Duygu Durum Ölçeği-2'nin Türkçeye uyarlama çalışması, ölçeğin yapısal geçerliliğini incelemek üzere yürütülmüştür. Orijinal ölçeğin dokuz faktörlü yapısal Türk örnekleminde de korunup korunmadığı, genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gibi ileri düzey psikometrik yöntemlerle incelenmiştir. Her ne kadar kaynak metinde spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, yayınlanmış bir uyarlama çalışması, kültürel ve dilsel etkililiği sağlamak amacıyla kapsamlı geçerlik analizlerinin yapıldığını iddia eder.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, maddelerin iç tutarlılığı ve ölçeğin zaman içindeki kararlılığı gösterir. Psikometrik olarak sağlam bir uyarılma için, her bir alt boyutun ve toplam ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları rapor edilmelidir. Ölçeğin durumluk doyası göz önüne alındığında, iç tutarlılık güvenirlilik analizleri (genellikle yüksek katsayılarla) bu tür bir ölçeğin temel güvenirlilik göstergelerindedir. Orijinal çalışmada bu katsayıların uygun düzeyde bulunduğunu varsayılmaktadır.

Faktör Analizi

DOPDDÖ-2, teorik olarak temellendirilmiş 9 faktörlü bir yapıya sahiptir. Bu faktörler, Akademiğin teorininin temel bileşenlerini temsil eder. Ölçeğin Türkçeye uyarlanması sırasında yapılan faktör analizi, orijinal yapısal korunmuşunu doğrulamıştır. Bu faktörler ve her bir faktörü ölçen madde sayısı aşağıdaki gibidir:

- Görev Zorluğu-Beceri Dengesi (4 madde)
- Eylem-Farkındalık Birliği (4 madde)
- Açık (net) Hedefler (4 madde)
- Belirli Geri Bildirim (4 madde)
- Göreve Odaklanma (4 madde)
- Kontrol Duygusu (4 madde)
- Kendilik Farkındalığının Azalması (4 madde)
- Zamanın Dönüşümü (4 madde)
- Amaca Ulaşma Deneyimi (4 madde)

Araç

Test Çeşidi: Uyarılma

Format: 9 alt boyutta toplam 36 madde. Derecelendirme 5'li Likert tipi ölçek kullanılarak yapılır (1= Tamamen Katılmıyorum - 5=Tamamen Katılıyorum).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal).

Popülasyon Grubu: Genel olarak performans sergileyen bireyler, özellikle sporcular.

Yaş Grubu: Genç yetişkinler ve yetişkinler.

Popülasyon Detayları: Türkiye'de çeşitli spor dallarından sporcular üzerinde geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır.

Test Metodolojisi: Bireyin belirli bir performans veya etkinlik deneyimi üzerine anlık (durumluk) öz bildirimini ölçen bir envanterdir.

Anahtar Kelimeler

Optimal Performans, Akademi, Spor Psikolojisi, Performans Kaygısı, Motivasyon, Duygu Durumu Ölçümü.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: F.Hülya Taşçı

Yazar ORCID Tanıtıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: fhasci@baskent.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yeri

Test Yeri (Uyarlama): 2007

Şinler ve Ücret: Kullanım izni ve koşulları için sorumlu yazar (F. Hülya Taşçı) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Aşçı, F. H., Çalılar, E., Eklund, R. C., Altıntaş, A. ve Jackson, S. (2007). Durumluk ve Sürekli Optimal Performans Duygu Durum-2 Ölçeklerinin uyarlama çalışması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 18(4), 182-196.

Makalenin Dergipark bağlantısı: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [durumluk-optimal-performans-duygu-durum-olcegi-2-toad.pdf](http://dergipark.ulakbim.gov.tr/urunler/durumluk-optimal-performans-duygu-durum-olcegi-2-toad.pdf)

Durumluk Optimal Performans Duygu Durum Ölçeği-2 Maddeleri

9 alt boyut ve 36 madde

Görev Zorluğu-Beceri Dengesi (4 m): Zorlandım; ama becerilerimin bu zorluğu yeneceğime inandım.

Eylem-Farkındalık Birleşimi(4 m): Düşünmeksizin doğru hareketleri yaptım.

Açık (net) Hedefler (4 m): Ne yapmak istediğimi çok iyi biliyordum.

Belirli Geri Bildirim(4 m): Performansım konusunda net bir fikre sahiptim.

Göreve Odaklanma (4 m): Dikkatimi tamamen yapmakta oldum ?eye odakladım.

Kontrol Duygusu (4 m): Yaptıklarımın kontrolü bende idi.

Kendilik Farkındalığı Azalması (4 m): Başkalarının benim hakkımda düşünebilecekleri ile ilgilenmedim.

Zamanın Dönüşümü (4 m): Zamanın farklılaştığını hissettim (yavaşlıyor veya hızlanıyor).

Amaca Ulaşma Deneyimi (4 m): Etkinlikleri yapmaktan gerçekten zevk aldım.